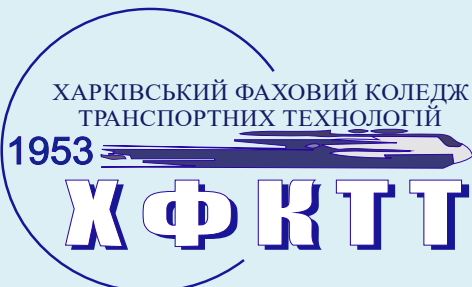

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна **«Лабораторний практикум з керування рухом»**

Галузь знань: 27 Транспорт
 Спеціальність: 275 Транспортні технології (на залізничному транспорті)
 ОПП: *«Організація перевезень і управління на залізничному транспорті»*

Рівень освіти	фахова передвища освіта
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Статус навчальної дисципліни	професійна
Мова навчання	українська
Рік навчання/семестр	IV /7
Обсяг навчальної дисципліни (кредити ЄКТС/загальна кількість годин)	2,5 кредити ЄКТС/75 годин
Види занять та обсяг в годинах	лекції – 5 годин; самостійна робота –35 годин; практичні роботи -35 годин.
Форма підсумкового контролю	диференційований залік
Викладач	Голик Ганна Володимирівна
Посада, кваліфікаційна категорія, науковий ступінь, педагогічне звання	Викладач I категорії
E-mail викладача	hanna_holyk@meta.ua
Посилання на сайт для дистанційного навчання	https://classroom.google.com/c/NzIwODU5MzQwOTU0?cjc=rwjjzous
Навчальні заняття та консультації	Відповідно до розкладу занять та консультацій. Заняття та консультації в онлайн форматі проводяться на платформі Zoom за посиланням: https://us04web.zoom.us/j/2291195026?pwd=S2FkNXJEBs9ud1B4cWRQdWJBaUFhQT09&

	omn=79409354270 Идентификатор конференції: 2291195026 Код доступа: nGx8eg
Анотація навчальної дисципліни	<i>При вивченні навчальної дисципліни «Лабораторний практикум з керування рухом»</i> здобувачі освіти навчаються веденню та оформленню поїзної і технічної документації, яке проводиться на основі діючих положень, що визначають обов'язки відповідних працівників і порядок виконання ними операцій щодо приймання і відправлення, безупинного пропуску поїздів, забезпечення безпеки руху відповідно до вимог ПТЕ, Інструкції з руху поїздів і маневрової роботи на залізницях України та Інструкції з сигналізації на залізницях України.
Мета та завдання навчальної дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни «Лабораторний практикум з керування рухом» є: придбання навичок управління рухом поїздів та користування засобами автоматики, телемеханіки та зв'язку. Завданням навчальної дисципліни є: - практичне навчання, ведення службової документації проводиться на основі діючих положень, що визначають коло обов'язків відповідних робітників і порядок виконання ними операцій з приймання і відправлення, безупинного пропуску поїздів.
Програмні компетентності	ЗК3 Володіння навиками використання сучасного програмного забезпечення, Internet-ресурсів і роботи в комп'ютерних мережах, володіння основними методами, способами і засобами отримання, зберігання, переробки і використання технічної інформації у професійній діяльності. ЗК5 Здатність спілкуватися та співпрацювати з фахівцями інших галузей, адаптуватися у соціальному та професійному середовищі. ЗК6 Здатність усвідомлювати відповідальність за результати своєї професійної діяльності перед громадськістю. СК2 Розрізняти графіки руху поїздів. СК5 Здатність розробляти, оформлювати та впроваджувати у виробництво документації

	щодо визначеності технологічних процесів роботи станцій. СК6 Здатність розробляти з урахуванням естетичних, міцнісних і економічних параметрів технічні завдання і технічні умови керівництва на залізничному транспорті. СК7 Здатність аналізувати технологічні процеси роботи станцій, дирекцій залізничних перевезень, застосовувати експертні оцінки для вироблення управлінських рішень щодо подальшого функціонування підприємства з оцінкою якості його продукції. СК8 Здатність організовувати роботу станцій, з обґрунтуванням структури управління експлуатацією. СК9 Здатність організовувати виробничу діяльність структурних підрозділів лінійних підприємств та заводів, малих колективів виконавців (бригад, дільниць, пунктів), щодо виробництва, експлуатації, включаючи обґрунтування технології виробничих процесів. СК10 Здатність застосовувати методи та засоби технічних вимірювань, технічні регламенти, стандарти та інші нормативні документи при роботі техніка з організації перевезень і управління на залізничному транспорті. СК11 Здатність застосовувати сучасні програмні засоби для розробки проектно-конструкторської та технологічної документації зі створення, експлуатації роботи залізниці. СК12 Здатність організовувати дію системи звітності та обліку (управлінського, статистичного, технологічного) роботи станцій, здійснювати адміністративне діловодство, документування та управління якістю згідно нормативно-правових актів, інструкцій та методик. СК14 Здатність організовувати власну роботу, підлеглих та підпорядкованих підрозділів відповідно до вимог охорони
--	---

	праці, техніки безпеки та протипожежної безпеки під час виробництва.
Очікувані результати навчання	ПРН1 Проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії оснований на гуманістичних і етичних засадах. ПРН4 Здійснювати професійну діяльність використовуючи інформаційні технології, «Інформаційні бази даних», системи навігації, Internet-ресурси, програмні засоби та інші інформаційно-комунікаційні технології. ПРН7 Ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для ефективного розвитку країни. ПРН11 Знати основні історичні етапи розвитку предметної області та уміти оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності. ПРН12 Знати основні положення нормативно-правових та законодавчих актів України у сфері залізничного транспорту, Правил технічної експлуатації залізниць України. ПРН15 Знати основні технологічні операції, технологічне устаткування, технологічне оснащення, засоби автоматизації та механізації, що використовуються в експлуатації. ПРН16 Володіти основами розробки та впровадження у виробництво документації щодо визначеності технологічних процесів виробництва, та інших інструктивних вказівок, правил та методик. ПРН17 Знати особливості та вміти розробляти технічні завдання і технічні умови роботи станцій та покращувати показники якості продукції. ПРН18 Виконувати розрахунок основних характеристик та параметрів технологічних процесів виробництва, експлуатації. ПРН19 Знати структуру управління залізничного транспорту. ПРН20 Знати призначення та специфіку роботи структурних підрозділів лінійних підприємств та заводів, малих колективів

	виконавців (бригад, дільниць, пунктів), щодо виробництва, експлуатації. ПРН21 Знати методи та вміти використовувати засоби технічних вимірювань, технічні регламенти, стандарти та інші нормативні документи під час процесу перевезень. ПРН22 Розробляти проектно-конструкторську та технологічну документацію зі створення, експлуатації залізниць використовуючи спеціалізовані сучасні програмні засоби. ПРН23 Знати та розраховувати основні показники звітності та обліку (управлінського, статистичного, бухгалтерського та фінансового) підприємства під час виробництва, експлуатації. ПРН24 Розраховувати техніко-економічні та експлуатаційні показники роботи станцій. Згідно з вимогами навчальної програми дисципліни студенти повинні знати: коло обов'язків чергового по станції, чергового стрілочного поста і поїзного диспетчера. вміти: забезпечити керівництво рухом поїздів на дільниці; управляти пристроями автоматики, телемеханіки та зв'язку.
Пререквізити	Для підвищення ефективності вивчення навчальної дисципліни «Лабораторний практикум з керування рухом» здобувач освіти повинен мати знання з таких дисциплін: «Технічна експлуатація залізниць і безпека руху», «Лабораторний практикум на персональних комп'ютерах», «Обчислювальна техніка і програмування», «Системи регулювання рухом на залізничному транспорті», «Організація руху поїздів», «Автоматизовані системи управління на залізничному транспорті», «Технологія галузі і технічні засоби залізничного транспорту».
Постреквізити	Навчальна дисципліна «Лабораторний практикум з керування рухом» дає можливість в подальшому опановувати технічні навчальні дисципліни на рівні вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр».

Розділ 1. Обов'язки і порядок роботи ДСП при НАБ і АБ.

Тема 1. Знайомство студентів з програмою практики, правилами внутрішнього розпорядку. Цілі і завдання практики, обладнання лабораторії. Інструктаж з охорони праці. Знайомство з робочим місцем ДСП.

Тема 2. Робота на посаді ДСП. Знайомство з робочим місцем. Перевірка справності пристроїв СЦБ, наявності інвентарю та документації. Приймання та задача чергування.

Тема 3. Робота на посаді ДСП. Знайомство з порядком приймання – відправлення поїздів.

Тема 4. Робота на посаді ДСП. Особливості руху поїздів при НАБ. Знайомство з робочим місцем. Призначення контрольних лампочок пристроїв НАБ.

Тема 5. Робота на посаді ДСП на ділянках з НАБ. Порядок дій при несправності НАБ.

Тема 6. Робота на посаді ДСП на ділянках з НАБ у випадках коли спрацювали пристрої контролю прибуття.

Розділ 2 Робота ДСП при несправних засобах зв'язку і несправностях СЦБ.

Тема 1. Робота на посаді ДСП Дії у разі відсутності контролю положення стрілки

Тема 2. Робота на посаді ДСП на ділянках з АБ. Дії ДСП при несправностях АБ. Дії ДСП при несправностях всіх видів зв'язку.

Тема 3. Робота на посаді ДСП. Порядок дій при виключенні централізованих стрілок

Тема 4. Робота на посаді ДСП. Порядок переходу на телефонні засоби зв'язку.

Тема 5. Робота на посаді ДСП. Ознайомлення з правилами руху поїздів при телефонних засобах зв'язку. Порядок ведення журналу поїзних телефонограм.

Розділ 3. Організація маневрової роботи нештатних ситуацій.

Тема 1. Робота на посаді ДСП. Порядок дій при прийомі поїздів на станцію при забороняючому показанні вхідного світлофора.

Тема 2. Робота на посаді ДСП. Порядок дій при порушенні нормальної роботи СЦБ на станціях. Дії ДСП при помилковій зайнятості і вільності стрілочної ізольованої секції, колії приймання.

Тема 3. Робота на посаді ДСП. Дії у випадках, коли дозволяючи показання відкритого вхідного світлофору самовільно змінюється на забороняюче.

Тема 4. Робота на посаді ДСП. Порядок дій при перерві дій всіх засобів сигналізації і зв'язку.

Тема 5. Робота на посаді ДСП. Порядок дій при поверненні поїзда з перегону на станцію відправлення.

Тема 6. Робота на посаді ДСП. Порядок організації маневрової роботи на станції.

Тема 7. Робота на посаді ДСП. Особливості руху поїздів на ділянках обладнаних ДЦ. Порядок приймання і відправлення поїздів, проведення маневрів.

Теми самостійної роботи

1. Обов'язки ДСП при заступання на чергування. Обов'язки ДСП під час зміни.
2. Порядок приймання поїздів. Порядок відправлення поїздів. Записи в журналах при прийомі та відправленні поїздів.
3. Приготування маршруту прийому поїзда. Рух поїздів при НАБ. Призначення контрольних лампочок пристроїв НАБ.
4. Несправності, при яких припиняється дія АБ. Порядок переходу на телефонних засобах зв'язку.
5. Порядок дій при прийомі поїзда на станцію при забороняю чому показанні вхідного світлофора.
6. Порядок дії при порушенні нормальної роботи пристроїв СЦБ на станції.

	7. Приготування маршруту приймання. Приготування маршруту відправлення. Регламент перегонів. 8. Дії ДСП у разі відсутності контролю положення централізованих стрілок. Дії ДСП при телефонних засобах зв'язку. 9. Порядок ведення журналів поїзних телефонограм 10. Порядок усунення несправностей роботи пристроїв СЦБ. Дії ДСП у випадках, коли дозволяючи показання відкритого вхідного світлофора самовільно змінюється на забороняюче. 11. Випадки при яких виключаються централізовані стрілки із залежності. Випадки при яких виключаються ізольовані ділянки із залежності. Втрата контролю положення стрілки на пульті управління під поїздом. 12. Загальні положення. Порядок руху поїздів на одноколійних перегонах. Порядок руху поїздів на двоколійних перегонах. 13. Загальні положення. Порядок приймання поїзда, що повертається з перегону. Повернення поїзда з перегону за допомогою допоміжного локомотива. 14. Загальні положення. Керівництво маневровою роботою. Обов'язки працівників при проведенні маневрів. 15. Швидкості під час маневрів. Маневри на сортувальних гірких і витяжних коліях. Маневри на головних і витяжних приймально-відправних коліях. 16. Порядок приймання-відправлення поїздів. Порядок проведення маневрів. Порядок дій при несправностях пристроїв диспетчерської централізації. 17. Обов'язки ДНЦ. Ведення виконаного графіка руху поїздів.
Методи навчання	Для формувань умінь та навичок застосовуються такі методи навчання: - вербальні (лекція, бесіда, інформування, пояснення, розповідь, дискусія); - наочні (ілюстрація, демонстрація, самостійне спостереження); - практичні (усні, письмові, графічні вправи, тестування, проєкти, екскурсії, конференції);

	- інтерактивні методи; самостійна позааудиторна (індивідуальна) робота студентів.
Засоби діагностики	- письмовий або комп'ютерний тестовий контроль; - контрольні роботи – 2; - оцінка активності студентів на занятті; - фронтальне опитування; - усне індивідуальне опитування; - індивідуальні завдання; - студентські презентації; - творчі проекти.
Критерії оцінювання	«Незадовільно» - здобувач освіти не володіє необхідними знаннями, не володіє практичними навичками дисципліни. «Задовільно» - здобувач освіти користується лише окремими знаннями дисципліни, порушує логіку відповіді, відповідь недостатньо самостійна, допускаються суттєві помилки в знаннях та поясненні питань дисципліни, мова спрощена. «Добре» – студент має широкі загальні знання та базові теоретичні знання, самостійно відтворює суть основних положень навчального матеріалу з оформлення поїзної і технічної документації . Дас визначення основних понять, аналізує, робить висновки. Його відповідь в цілому правильна, але містить неточність і недостатньо обґрунтована. Визначається також здатність виконувати завдання під керівництвом. Користується додатковою інформацією, нормативно-технічною документацією. «Відмінно» – студент має значні конкретні теоретичні знання: в оформлення поїзної і технічної документації; знає обов'язки чергового по станції і поїзного диспетчера; визначається також здатність застосовувати спеціальні знання і вирішувати проблеми з пропуском поїздів. Відповідь учня повна, правильна, логічна, містить аналіз і систематизацію. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки, робить аргументовані висновки з незначною консультацією керівника. Вміє самостійно

	користуватися джерелами інформації. Учень самостійно і правильно застосовує довідкову інформацію, нормативно-технічну документацію. Здатен до самокерування при навчанні. Практичні завдання виконує в цілому правильно в повному обсязі як за використання типового алгоритму, так і в дещо змінених умовах. Виявляє пізнавально - творчий інтерес до обраної професії, нової техніки і технології.
Перелік питань до підсумкового контролю вивчення навчальної дисципліни	<i>Залікові питання</i> 1 При яких несправностях припиняється дія НАБ?. 2 Дії ДСП коли не спрацювали пристрої прибуття поїзду в повному складі. 3 За яким дозволом приймається поїзд при забороняючому вхідному світлофорі. 4 Які поїзди забороняється відправляти при перерві роботи зв'язку і сигналізації. 5 Порядок дій при несправностях АБ. 6 Порядок прийому і відправлення поїздів при АБ. 7 Рух поїздів при телефонних засобах зв'язку. Порядок ведення журналу поїзних телефонограм 8 Повернення поїзду з перегону на станцію відправлення. 9 При яких несправностях припиняється дія АБ?. 10 Яку інформацію ДНЦ вказує на ГРП. 11 Порядок прийому поїздів на станцію при забороняючому показанні вхідного світлофору. 12 При яких несправностях припиняється дія НАБ. 13 В яких випадках заповнюється бланк зеленого кольору?. 14 Які форми письмових повідомлень використовують при перерві роботи всіх засобів зв'язку?. 15 Прийом поїздів на станцію-загальні положення. 16 Рух поїздів на ділянках з ДЦ. Порядок проведення маневрів.

	17 Одноколійна ділянка. Порядок відправлення поїздів на закритий вихідний сигнал. 18 Порядок дій при несправностях пристроїв ДЦ. 19 Відправлення поїздів при НАБ. 20 Керівництво маневровою роботою. 21 Робота поїзного диспетчера. 22 Порядок руху поїздів при АЛС порядок переходу на телефонні засоби зв'язку при АЛС. 23 Які накази ДНЦ реєструються в журналі диспетчерських розпоряджень?. 24 У відповідності з яким документом здійснюється маневрова робота на станції? Що передбачає план маневрової роботи?. 25 Порядок прийому і відправлення поїздів при порушенні роботи пристроїв СЦБ. 26 Відправлення поїздів зі станції-загальні положення. 27 Обов'язки працівників при проведенні маневрів. Швидкості під час маневрів. 28 Які відмітки робляться в журналі руху поїздів напроти номеру поїзда що був відправлений при забороняю чому показанні вихідного світлофору. 29 Яку документацію веде ДСП?. 30 Порядок прийому-здачі чергування.
Політика навчальної дисципліни	Політика навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Очікується, що роботи здобувачів фахової передвищої освіти будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача фахової передвищої освіти є підставою для її незарахування викладачем. Основні принципи проведення занять: – відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку; – усі завдання, передбачені навчальною програмою, мають бути виконані у встановлені терміни; – різні форми роботи на заняттях, у тому

	числі робота над виконанням творчих завдань дає можливість студентам максимально розкрити свій власний потенціал, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді; – курс передбачає інтенсивне використання електронних засобів навчання, що дає можливість здобувачам освіти та викладачу спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а студентам, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію і виконати завдання; – протягом усього навчального курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять та виступити з презентацією чи з доповіддю. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Всі здобувачі освіти відвідають усі лекції, семінарські та практичні заняття. Здобувачі фахової передвищої освіти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття (особисто або через старосту чи класного керівника). У будь-якому випадку здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів визначених для виконання всіх видів письмових робіт та індивідуальних завдань, передбачених навчальним курсом. Пропущені з поважної причини практичні заняття (контрольні роботи) дозволяється відпрацьовувати впродовж двох тижнів після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо). Студенти, які пропускали заняття без поважних причин відпрацьовують усі види занять за індивідуальним графіком. Політика виставлення підсумкової оцінки ґрунтується на врахуванні оцінок, набраних при поточному опитуванні, тестуванні, самостійній роботі та балів підсумкового контролю. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та
--	---

	активність здобувача освіти під час занять; недопустимість запізнень на заняття без поважних причин; користування гаджетами під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання та ін.
Список рекомендованих джерел	<i>Основна література</i> 1 Правила технічної експлуатації залізниць України. – Київ, 1995 р. 2 Інструкція з руху поїздів і маневрової роботи на залізницях України.– Київ, 1995 р. <i>Додаткова література</i> 1 Інструкція з сигналізації на залізницях України. – Київ, 1995 р. 2 Форми первинної документації України. – Київ, 1995 р. 3 Довідники ДСП.
Циклова комісія	організації перевезень і управління на залізничному транспорті

Розглянуто та схвалено
на засіданні циклової комісії
організації перевезень і управління на залізничному транспорті
протокол від 27.08.2025 № 1

Голова циклової комісії Наталія МЕДЕНЦЕВА